

Prilog 1 – Platni bilans Srbije:

A) Statistika platnog bilansa za 2003. – 2005. godinu

Platni bilans za 2003. godinu (u milionima US dolara)

Napomena	Ulaz/izvoz (X)	%	Izlaz/uvoz (M)	%	Bilans	%	
Trgovinski bilans	2,855	28.5%	7,472	81.4%	-4,618	551.1%	
Usluge	1,007	10.0%	718	7.8%	289	34.5%	
Neto faktor prihod	69	0.7%	277	3.0%	-208	-24.8%	
Zvanične donacije	476	4.8%	-	0.0%	476	56.8%	
Tekući transferi	2,712	27.1%	408	4.4%	2,304	274.9%	
A) Bilans tekućeg računa	7,119	71.0%	8,876	96.7%	-1,757	209.7%	
SDI	1	1,360	13.6%	-	0.0%	1,360	162.3%
Novi zajmovi	1	1,195	11.9%	-	0.0%	1,195	142.6%
Povraćaji	1	-	0.0%	204	2.2%	204	-24.3%
Neplaćen uvoz nafte	1	52	0.5%	-	0.0%	52	6.2%
Ostali tokovi novca	1	280	2.8%	-	0.0%	280	33.4%
ST zajmovi/depoziti	1	14	0.1%	-	0.0%	14	1.7%
Pov/smanj. komercijalnih banaka	1	-	0.0%	102	1.1%	102	-12.2%
B) Depozitni račun	2,901	29.0%	306	3.3%	2,595	309.7%	
C) Tekuća plaćanja i depozitni račun	10,020	100.0%	9,182	100.0%	838	100.0%	
Greške i propusti	1	432	4.3%	-	0.0%	432	51.6%
D) Ukupno	10,452		9,182		1,270		

Izvor: Godišnji izveštaj Narodne banke, st. 129

Napomena 1: Bilans (ulaz-izlaz)

Platni bilans za 2004. godinu (u milionima US dolara)

Napomena	Ulaz/izvoz (X)	%	Izlaz/uvoz (M)	%	Bilans	%	
Trgovinski bilans	3.726	27.8 %	10.369	78.9 %	6.643	-2525.9 %	
Usluge	1.455	10.9 %	1.268	9.7 %	187	71.1 %	
Neto faktor prihod	80	0.6 %	296	2.3 %	216	-82.1 %	
Zvanične donacije	475	3.5 %	-	.0 %	473	180.6 %	
Tekući transferi	3.943	29.4 %	573	4.4 %	3.370	1281.4 %	
A) Bilans tekućeg računa	9.679	72.2 %	95.2	95.2 %	2.827	-1074.9 %	
SDI	1	966	7.2 %	-	0.0 %	966	367.3 %
Novi zajmovi	1	2.196	16.4 %	-	0.0 %	2.196	835.0 %
Povraćaji	1	-	0.0 %	631	4.8 %	631	-239.9 %
Neplaćen uvoz nafte	1	278	2.1 %	-	0.0 %	278	105.7 %
Ostali tokovi novca	1	184	1.4 %	-	0.0 %	184	70.0 %
ST zajmovi/depoziti	1	51	0.4 %	-	0.0 %	51	19.4 %
Pov/smanj. komercijalnih banaka	1	46	0.3 %	-	0.0 %	46	17.5 %
B) Depozitni račun	3.721	27.8 %	631	4.8 %	3.090	1174.9 %	
C) Tekuća plaćanja i depozitni račun	13.400	100.0 %	13.137	100.0 %	263	100.0 %	
Greške i propusti	185	1.4 %	-	0.0 %	185	70.3 %	
D) UKUPNO	13.585		13.137		448		

Izvor: Narodna banka Srbije – Statistika platnog bilansa Republike Srbije, januar – decembar 2005., Odeljenje za statistiku

(<http://www.nbs.yu/english/statistics/index/htm>)

Napomena 1: Bilans (ulaz-izlaz)

Platni bilans za 2005. godinu (u milionima US dolara)

Napomena	Ulaz/izvoz (X)	%	Izlaz/uvoz (M)	%	Bilans	%
Trgovinski bilans	4.647	20.0 %	10,210	74.2 %	-5,593	-242.7 %
Usluge	1.617	10.1 %	1,600	11.6 %	17	0.7 %
Neto faktor prihoda	98	0.0 %	407	3.0 %	-309	-13.5 %
Zvanične donacije	330	2.1 %		0.0 %	330	14.4 %
Tekući transferi	4.250	26.5 %	813	5.9 %	3,437	150.0 %
A) Bilans tekućeg računa	10.942	68.2 %	13,030	94.7 %	-2,088	-91.1 %
SDI	1 1.481	9.2 %	-	0.0 %	1,481	64.6 %
Novi zajmovi	1 2.623	16.3 %	-	0.0 %	2,623	114.4 %
Povračaji	1 -	0.0 %	728	5.3 %	-728	-31.8 %
Neplaćen uvoz nafte	1 416	2.6 %	-	0.0 %	416	
Ostali tokovi novca	1 39	0.2 %	-	0.0 %	39	1.7 %
ST zajmovi/depoziti	1 423	2.6 %	-	0.0 %	423	18.5 %
Pov/smanj komercijalnih banaka	1 126	0.8 %	-	0.0 %	126	5.5 %
B) Depozitni račun	5.108	31.8 %	728	5.3 %	4,380	191.1 %
C) Tekuća plaćanja i depozitni račun	16.050	100.0 %	13,758	100.0 %	2,292	100.0 %
Greške i propusti	-	0.0 %	265	1.9 %	265	-11.6 %
D) Ukupno	16.050		14,023		2,027	

Izvor: Narodna banka Srbije – Statistika platnog bilansa Republike Srbije, januar – decembar 2005., Odeljenje za statistiku (<http://www.nbs.yu/english/statistics/index/htm>). Najnoviji privremeni statistički podaci u trenutku pisanja izveštaja.

Napomena 1: Bilans (ulaz-izlaz)

B) Napomene i terminologija:

- Bilans tekućeg računa (A):** se može posmatrati kao račun dobiti i gubitka u smislu da beleži bilans između zarada i primljenih sredstava (prodate robe i usluge, zarade, kamate i dividende, primljene doznake i grantovi) i tekućih troškova (kupljene robe i usluge, isplaćene zarade, kamate i dividende, poslate doznake i grantovi).
- Depozitni račun (B)** beleži investicije izdate i primljene i sve transakcije čisto finansijske prirode (koje ustanovljavaju odnos krediti/zaduženje: dati i uzeti zajmovi, dati i uzeti krediti, itd.).
- Neutralne transakcije:** platni bilans beleži samo transakcije između državljana i nedržavljana. Postoje i drugi tipovi prekograničnih monetarnih transakcija:
 - Transakcije među državljanima¹:** izvršene od strane osoba koje žive u Srbiji preko nerezidentne finansijske institucije;
 - Transakcije među nedržavljanima²:** izvršene od strane osoba koje ne žive u Srbiji preko finansijske institucije rezidentne u Srbiji.

¹ Čl.2 Zakona o razmeni sa inostranstvom iz 2002. godine definiše državljanke kao: (1) Pravna lica registrovana u zemlji sa izuzetkom predstavništava takvih lica lociranih van zemlje; (2) Ogranke pravnih lica koji su uneti u registar ovlašćene agencije; (3) Preduzetnike – fizička lica koja samostalno vrše delatnosti radi sticanja dobiti i koja su registrovana kod ovlašćene agencije; (4) Fizička lica koja žive u zemlji, osim fizičkih lica sa privremenim boravkom u inostranstvu u toku više od jedne godine; (5) Fizička lica strane državljanke koji žive u zemlji na osnovu dozvola boravka, i/ili radnih dozvola u toku više od jedne godine; (6) Dražavne agencije i organizacije, diplomatske kancelarije u inostranstvu, kao i osobe zaposlene u takvim kancelarijama i članove njihovih porodica.

Te transakcije bi bile ili 'domaće' ili 'strane' i unosile bi se i na strani **dugovanja i na strani kredita**, pa se zato nazivaju **neutralne transakcije**. Na primer, plaćanje koje vrši državljanin u korist drugog državljanina bi se beležio kao isplata (uvoz) ali i kao uplata (izvoz). Stoga, mada se beleže u bruto uvozu i izvozu, u principu neto efekat neutralnih operacija u platnom bilansu treba da bude nula. U praksi se to ne mora desiti odmah, usled pitanja usklađivanja, vremenskog zaostajanja, itd., mada bi se očekivalo da je neto disbalans razlika za neutralne operacije u ma kom trenutku prilično mali. Neutralne transakcije treba eliminisati iz bruto tekućih transakcija koje se beleže da bi se dobile tekuće transakcije platnog bilansa.

² Čl.2 Zakona o razmeni sa inostranstvom potom definiše nedržavljanke kao sve osobe koje nisu pobrajane u okviru termina državljanin.